

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

ΦΩΤΙΑΔΗΣ Κ. ΠΕΤΡΟΣ

Αρχίατρος – Ψυχίατρος

Διευθυντής Ψυχιατρικού Τμήματος Εξωνοσοκομειακής
Περίθαλψης, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ▣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ - ΝΟΣΗΛΕΙΑ.
- ▣ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ.
- ▣ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ.
- ▣ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ 424 ΓΣΝΕ.
- ▣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ.
- ▣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ - ΝΟΣΗΛΕΙΑ

- ❑ **Ιατρική πράξη** είναι εκείνη που έχει ως σκοπό τη με οποιαδήποτε επιστημονική μέθοδο πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση της υγείας του ανθρώπου
- ❑ Κάθε ιατρική πράξη ενέχει το στοιχείο της επέμβασης στην ανθρώπινη προσωπικότητα και την προσβολή εννόμων αγαθών του δέκτη της (ζωή - υγεία, αξιοπρέπεια, προσωπική ελευθερία, ιδιωτική σφαίρα)
- ❑ Για τη νόμιμη επέμβαση στα παραπάνω έννομα αγαθά είναι αναγκαία η συναίνεση του ασθενή μετά από ενημέρωση
- ❑ Αυτόγνωμη ιατρική πράξη = παράνομη πράξη (σωματική βλάβη)

ΕΚΟΥΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Νομικό πλαίσιο (Ν.2071/92 & Ν.3418/05)

❑ Προϋποθέσεις:

- Συγκατάθεση ασθενή
- Ικανός να κρίνει για το συμφέρον του
- Συμφωνία ιατρού για την ανάγκη θεραπείας

Η νομιμοποίηση των σχετικών ιατρικών πράξεων απαιτεί :

□ Έγκυρη συναίνεση:

- Πλήρη, σαφή και κατανοητή ενημέρωση
- Ικανότητα συναίνεσης
- Αν δε διαθέτει, η συναίνεση δίνεται από τους οικείους

- ❑ Ο ιατρός πρέπει να προσπαθήσει να εξασφαλίσει την εκούσια συμμετοχή και συνεργασία του ασθενή, και ιδίως εκείνου που κατανοεί την κατάσταση της υγείας του, το περιεχόμενο της ιατρικής πράξης, τους κινδύνους, τις συνέπειες και τα αποτελέσματα της πράξης αυτής
- ❑ Ο ψυχίατρος δεν χορηγεί καμία θεραπεία χωρίς τη θέληση του ανθρώπου που πάσχει από ψυχικές διαταραχές, εκτός εάν η άρνηση θεραπείας θέτει σε κίνδυνο τη ζωή του ίδιου και εκείνων που τον περιβάλλουν ή συνεπάγεται σοβαρή επιβάρυνση της πορείας της ψυχικής του διαταραχής
- ❑ Αν καθίσταται επιτακτική η αναγκαστική νοσηλεία του ανθρώπου που πάσχει από ψυχικές διαταραχές, αυτή πρέπει να είναι σύμφωνη με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία

ΑΚΟΥΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

- ❑ Νόμος 2071/92 (δικαστικές εγγυήσεις)
- ❑ Η χωρίς τη συγκατάθεση του ασθενή εισαγωγή και παραμονή του για θεραπεία σε κατάλληλη Μονάδα Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ)
- ❑ Προϋποθέσεις :
 - Ψυχική διαταραχή
 - Ανικανότητα να κρίνει ο ασθενής για το συμφέρον της υγείας του
 - Η έλλειψη νοσηλείας να έχει ως συνέπεια :
 - Να αποκλεισθεί η θεραπεία του ή να επιδεινωθεί η κατάσταση της υγείας του
 - ή
 - Να μη μπορούν να αποτραπούν πράξεις βίας κατά του ίδιου (ή τρίτου ;)

Αίτηση

- Απευθύνεται στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών του τόπου διαμονής του ασθενή
- Δικαιούχοι:
 - Ο σύζυγός του ή συγγενής σε ευθεία γραμμή απεριόριστα ή εκ πλαγίου μέχρι και το δεύτερο βαθμό ή όποιος έχει την επιμέλειά του ή ο δικαστικός συμπαραστάτης
 - Σε επείγουσα περίπτωση, την ακούσια νοσηλεία μπορεί να ζητήσει και αυτεπάγγελα ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου διαμονής του ασθενή (εάν δεν υπάρχει κανένα από τα πρόσωπα αυτά)
- Πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολογημένες γραπτές γνωματεύσεις δύο ψυχιάτρων
- Επιπλέον στοιχεία: περιγραφή ψυχικού νοσήματος, εκδηλούμενη συμπεριφορά, τις ενέργειες που είχαν προηγηθεί για εκούσια νοσηλεία, την άρνηση του προσώπου να εξεταστεί ή το ανέφικτο της εξετάσεως, αποδεικτικά στοιχεία (βιβλιάρια υγείας, προηγούμενα πιστοποιητικά)

- Όταν κινείται αυτεπάγγελτα από τον Εισαγγελέα ή ήταν ανέφικτη η εξέταση του ασθενή, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών δικαιούται να διατάξει τη μεταφορά του ασθενή για κλινική εξέταση και σύνταξη των γνωματεύσεων σε δημόσια ψυχιατρική κλινική
- Η μεταφορά του διενεργείται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν το σεβασμό στην προσωπικότητα και την αξιοπρέπειά του
- Η παραμονή για τις αναγκαίες εξετάσεις δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από 48 ώρες.

- Ο Εισαγγελέας διατάζει τη μεταφορά σε κατάλληλη Μ.Ψ.Υ.
- Εντός 3 ημερών από τη διαταγή μεταφοράς εισάγει την υπόθεση στο Μονομελές Πρωτοδικείο
- Το δικαστήριο πρέπει να συνεδριάσει και να συζητήσει την υπόθεση εντός 10 ημερών «κεκλεισμένων των θυρών»
- Εφόσον τηρηθούν οι προθεσμίες, μέχρι την έκδοση απόφασης κρατείται νόμιμα, αλλά αυτή πρέπει να εκδίδεται εντός «βραχείας προθεσμίας»
(Γνωμ. Εισαγγελέα Αρείου Πάγου 12/2006)
- Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, που διέταξε τη μεταφορά, οφείλει να ενημερώνει τον διευθυντή της Μ.Ψ.Υ περί της τήρσεως ή μη της άνω προθεσμίας, αλλά και ο τελευταίος οφείλει να ζητεί τις αντίστοιχες πληροφορίες, για την συντονισμένη τήρηση της νομιμότητας σε σχέση με την περαιτέρω μεταχείριση του μεταφερόμενου ατόμου
(Γνωμ. Εισαγγελέα Αρείου Πάγου 12/2006)

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΣΘΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Μεταφορά υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τον σεβασμό στην προσωπικότητα και την αξιοπρέπεια του
- Καλείται πριν από 48 ώρες στη συζήτηση της υπόθεσης
- Παράσταση με δικηγόρο και με ψυχίατρο ως τεχνικό σύμβουλο
- Με τη μεταφορά του στη Μ.Ψ.Υ πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως για τα δικαιώματά του και ιδίως για το δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων κατά της δικαστικής απόφασης

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΣΘΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

- Σεβασμός προς την προσωπικότητα του
- Χορήγηση αδειών-οργανωμένες έξοδοι, ανάλογα με τις ανάγκες της θεραπείας
- Οι περιορισμοί που επιβάλλονται στην ατομική ελευθερία του ασθενή προσδιορίζονται μόνο από την κατάσταση της υγείας του και τις ανάγκες της νοσηλείας

ΔΙΑΚΟΠΗ-ΔΙΑΡΚΕΙΑ-ΛΗΞΗ ΑΚΟΥΣΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

- Η ακούσια νοσηλεία διακόπτεται, όταν πάψουν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της
- Εάν εκκρεμεί η έκδοση απόφασης, ο επιστημονικός διευθυντής οφείλει να χορηγήσει εξιτήριο και να κοινοποιήσει σχετική έκθεση στον αρμόδιο Εισαγγελέα
- Εάν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση, με αίτηση του διευθυντή ή του ασθενή, ο Εισαγγελέας ζητά από το δικαστήριο τη διακοπή της νοσηλείας
- Δεν μπορεί να υπερβεί τους 6 μήνες (μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις)

NOMOI ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
ΣΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ.

The Military Whistleblower Protection Act and The Military Mental Health Evaluation Protection Act

The **Military Whistleblower Protection Act**¹ (MWPA) and the **Military Mental Health Evaluation Protection Act**² (MMHEPA) attempt to balance command authority with new due process rights for service members.

The MWPA ενθαρρύνει τα στελέχη να αναφέρουν παράτυπες συμπεριφορές στην υπηρεσία , σε αντάλλαγμα με τη γρήγορη επανόρθωση σε περίπτωση αντιποίνων.

The MMHEPA απαιτεί από τους διοικητές και τους ειδικούς ψυχικής υγείας να συμμορφωθούν με διάφορες διαδικαστικές απαιτήσεις, πριν από την υποβολή ενός στελέχους σε ψυχιατρική εξέταση, θεραπεία ή νοσηλεία.

The purpose of the MMHEPA να προστατέψει το στέλεχος από αδικαιολόγητες πράξεις ... που αφορούν την ψυχική του υγεία.

Department of Defense (DoD)

NUMBER 6490.04

March 4, 2013

SUBJECT: Mental Health Evaluations of Members of the Military Services

1. PURPOSE.

- α. να επιβεβαιώσει την ΠΟΛΙΤΙΚΗ
- β. να αναθέσει ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ
- γ. να καθορίσει ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Για την Παραπομπή, την Αξιολόγηση, την Θεραπεία, τον Ιατρικό και Διοικητικό Χειρισμό, στελεχών που μπορεί να χρειάζονται αξιολόγηση της ψυχικής τους κατάστασης, ψυχιατρική νοσηλεία και είναι σε κίνδυνο άμεσο ή πιθανό να κάνουν κακό στον εαυτό τους ή τους άλλους.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

a.Είναι ευθύνη του DoD να διασφαλίσει ότι η πολιτική και οι διαδικασίες εφαρμόζονται μ' ένα τρόπο που θα **εξαλείφει το Στίγμα** που συνοδεύει τα στελέχη που αναζητούν ή λαμβάνουν ψυχιατρική βοήθεια

b. Οι διοικητές και οι επικεφαλείς όταν πιστεύουν καλοπροαίρετα ότι κάποιος στέλεχος μπορεί να χρειάζεται ψυχιατρική εξέταση, εξουσιοδοτούνται να δώσουν εντολή για άμεση αξιολόγηση υπό τις συνθήκες αυτές, ή να πάρουν άλλα μέτρα, σύμφωνα με τις διαδικασίες.

Υπό τις συνθήκες αυτές η εντολή για άμεση ψυχιατρική εξέταση έχει την ίδια βαρύτητα με κάθε άλλη στρατιωτική διαταγή.

c. Η παραπομπή για μη επείγουσα ψυχιατρική εξέταση , στα πλαίσια άμεσης εντολής για αξιολόγηση ενός στελέχους, δίδεται μόνο από τον διοικητή ή τον επικεφαλής. Αυτή η αξιολόγηση μπορεί να γίνει για ποικίλους λόγους που προκαλούν ανησυχία...και που μπορεί να σχετίζονται με πιθανή διαταραχή της ψυχικής κατάστασης.

d. Ένας διοικητής θα παραπέμπει ένα στέλεχος για **επείγουσα ψυχιατρική εξέταση** όσο το δυνατόν το συντομότερο όταν:

- (1) Το στέλεχος με πράξεις ή εκφράσεις, πραγματικές, αποπειράται ή απειλεί για βία, προτίθεται ή είναι πιθανόν να προκαλέσει σοβαρό τραυματισμό στον εαυτό του ή τους άλλους.
- (2) Όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες καταδεικνύουν ότι είναι πιθανόν το στέλεχος να προτίθεται να προκαλέσει τέτοιους τραυματισμούς
- (3) Όταν ο διοικητής πιστεύει ότι το στέλεχος μπορεί να υποφέρει από σοβαρή ψυχική διαταραχή.

e. Κανείς δεν μπορεί να παραπέμψει ένα στέλεχος για ψυχιατρική εξέταση ως αντεκδίκηση σε «νόμιμη επικοινωνία» όπως αυτή προβλέπεται.

f. Ένα στέλεχος μπορεί **αυτόβουλα** να κινήσει μια παραπομπή για ψυχιατρική εξέταση, η οποία θα γίνει στα πλαίσια του ιατρικού απορρήτου, αλλά και σύμφωνα με τη προβλεπόμενη κοινοποίηση προς τη μονάδα.

g. **Εκπαίδευση:** πρέπει να είναι σε ετήσια βάση, και έχει σαν στόχο να προσδώσει την ικανότητα σε όλα τα στελέχη να αναγνωρίζουν άτομα που χρήζουν ψυχιατρική εξέταση με πιθανή επικινδυνότητα, βασισμένη στην συμπεριφορά ή την εμφανή ψυχική κατάσταση.

EYΘYNEΣ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. ASSISTANT SECRETARY OF DEFENSE FOR HEALTH AFFAIRS (ASD(HA)). Under the authority, direction, and control of the Under Secretary of Defense for Personnel and Readiness, the ASD(HA) monitors compliance with this instruction and develop additional guidance as required.
2. SECRETARIES OF THE MILITARY DEPARTMENTS. The Secretaries of the Military Departments:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ, ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ - ΣΤΕΛΕΧΩΝ

a. Περιοδική Εκπαίδευση..... και αναγνώριση.....

b. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει:

- (1) Αναγνώριση δυνητικά επικίνδυνης συμπεριφοράς
- (2) Κατάλληλη χρήση ασφάλειας ή αστυνομικών αρχών
- (3) Αντιμετώπιση επείγουσας κατάσταση εν αναμονή ασφάλειας.
- (4) Διοικητική αντιμετώπιση τέτοιων περιπτώσεων

c. Η εκπαίδευση εστιάζεται ανάλογα με τις συνθήκες, το βαθμό, το επίπεδο ευθύνης και εμπλοκής και απευθύνεται σε διοικητές, επικεφαλείς, στελέχη.

2. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ ΓΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΝΤΟΛΗΣ

- a. Η ευθύνη για την εκτίμηση αν χρειάζεται ή όχι να γίνει παραπομπή για ένα στέλεχος ανήκει στον διοικητή του στελέχους κατά την στιγμή της παραπομπής.
- b. Όταν ο διοικητής με καλή πρόθεση πιστεύει ότι ένα στέλεχος μπορεί να χρειάζεται **μη επείγουσα ψυχιατρική εξέταση**:
- (1) Advise Συμβουλεύει το στέλεχος ότι δεν υπάρχει στιγματισμός στην αναζήτηση βοήθειας
 - (2) Refer Παραπέμπει σε ειδικό ψυχικής υγείας, δίνοντας το όνομα και τα στοιχεία προηγούμενης επικοινωνίας
 - (3) Tell Πληροφορεί για την ημέρα , το χρόνο και τον τόπο της προγραμματισμένης εξέτασης.

Αυτό γίνεται με περιθώριο δύο ημερών, μέσα στο οποίο το στέλεχος δύναται να ζητήσει βοήθεια από το γραφείο του γενικού επιθεωρητή.

ς. Όταν ο διοικητής παραπέμπει για **επείγουσα ψυχιατρική εξέταση**, οφείλει να λαμβάνει υπ' όψιν δυνητικό ή εμφανή κίνδυνο.

- (1) **ασφάλεια**. να λαμβάνει προληπτικά μέτρα για την ασφάλεια του ατόμου ή των άλλων, κατά την παραμονή στην μονάδα αλλά και κατά την μεταφορά.
- (2) **επικοινωνία**. Αναφέρει στον ειδικό ψυχικής υγείας τις συνθήκες και τις παρατηρήσεις του σχετικά με το περιστατικό, που οδήγησε στην επείγουσα παραπομπή, τόσο πριν όσο και μετά την διακομιδή του περιστατικού.

3. ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

α. Οι διοικητές μπορούν να κάνουν μη επίσημες, μη καθοδηγητικές συστάσεις στα στελέχη για την αναζήτηση ψυχιατρικής υποστήριξης, όταν οι συνθήκες δεν απαιτούν μια απευθείας εντολή.(σχετικά με την ασφάλεια και την αποστολή της μονάδος) σε αυτές τις συνθήκες θα ενημερώσουν το στέλεχος ότι του γίνεται η σύσταση για εθελοντική αυτόβουλη εξέταση και δεν δίδεται εντολή.

β. Οι διοικητές πρέπει να επιδεικνύουν αρχηγική στάση και άμεσα να παρεμβαίνουν ώστε να αναπτυχθεί ένα κλίμα «ευημερίας», με το να προβάλλουν τα οφέλη και τις αξίες αναζήτησης ψυχικής φροντίδας και εθελοντικής εκπαίδευσης.

γ. Οι διοικητές μπορούν να εκπαιδεύσουν τα στελέχη και σε σχέση με επιπρόσθετες πηγές βοήθειας:

- Συμβουλευτική οικογένειας
- Συμβουλευτική υπηρεσία στρατού
- Συμβουλευτική από ιερείς
- Δυνατότητα λήψης βοήθειας σε θέματα νομικά, οικονομικά, ανατροφής ,σπιτιού, εκπαίδευσης

δ. Οι διοικητές δε πρέπει να χάνουν χρόνο με εναλλακτικές προσεγγίσεις και να καθυστερούν μια απευθείας εντολή, όταν οι συνθήκες εγείρουν συγκεκριμένες ενδείξεις για την ασφάλεια του στελέχους, των άλλων ή των καθηκόντων του.

4. ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΓΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

- a. Σύμφωνα με την παραπομπή μόνο ένας Ψυχίατρος μπορεί να «δεχθεί» ένα στέλεχος για ψυχιατρική αξιολόγηση σε νοσηλευτική δομή.
- b. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τις πιο κατάλληλες συνθήκες, και σύμφωνα με τις λιγότερο περιοριστικές αρχές.
- c. Εθελοντική νοσηλεία γίνεται όταν ο ψυχίατρος επιβεβαιώνει ότι η εισαγωγή ενδείκνυται κλινικά και το στέλεχος έχει τη δυνατότητα να δώσει και δίνει την επίσημη συγκατάθεσή του για νοσηλεία και θεραπεία.

d. Ακούσια νοσηλεία σε μονάδα ψυχικής φροντίδας είναι αποδεκτή όταν ένας ψυχίατρος αξιολογήσει ότι το στέλεχος έχει , ή πιθανόν να έχει μια σοβαρή ψυχική διαταραχή που θέτει σε άμεσο ή πιθανό κίνδυνο τον εαυτό του ή του άλλους.

(1) Επίπεδο φροντίδας

(2) Κριτήρια εισαγωγής

(3) Επαναξιολόγηση μετά την εισαγωγή. Ο ασθενής θα επαναξιολογηθεί μέσα σε 72 ώρες από ανεξάρτητο καθορισμένο ψυχίατρο.
Επαναξιολόγηση θα γίνει και μετά από 5ημέρες εφ' όσον η νοσηλεία συνεχιστεί.

(4) Καταγραφή Ιατρικών Αρχείων.

Καταγραφή της αρχικής αξιολόγησης, των ευρημάτων και της διάγνωσης, πρέπει να είναι συνεπής με τα ισχύοντα πρότυπα της περίθαλψης και επιπλέον:

(a)Γραπτή πληροφόρηση που αφορά την αποδοχή της νοσηλείας του στελέχους, ηλεκτρονικά ιατρικά αρχεία που περιλαμβάνουν την αξιολόγηση του κινδύνου, το θεραπευτικό σχεδιασμό, την φαρμακευτική αγωγή, τη πρόοδο της θεραπείας, την αξιολόγηση κατά το εξιτήριο, τις συστάσεις προς τη διοίκηση σχετικά με τη σωματική ικανότητα του στελέχους και την ικανότητά του να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του.

Οι συστάσεις αυτές έχουν σαν σκοπό να βοηθήσουν το συνεχόμενο θεραπευτικό σχεδιασμό.

(b)Κατά το εξιτήριο ο ειδικός ψυχίατρος παρέχει υπόμνημα ή αντίγραφα συμβουλευτικών αναφορών, προς τη διοίκηση, με επαρκής κλινικές πληροφορίες και συστάσεις, που να επιτρέπουν στη διοίκηση να κατανοήσει την κατάσταση του στελέχους και να κάνει αιτιολογημένες επιλογές σχετικά με την ασφάλεια , τα καθήκοντα και την ιατρική φροντίδα του στελέχους.

(5) Επιπλέον Δικαιώματα των Ασθενών.

Το στέλεχος έχει δικαίωμα να επικοινωνήσει με ένα συγγενή, φίλο, ιερέα, δικηγόρο, τον γενικό επιθεωρητή, και οποιονδήποτε διαλέξει από την στιγμή που η κατάσταση της υγείας του το επιτρέπει, κατά την νοσηλεία του.

e. Όταν την εισαγωγή την κάνει ιατρός αλλά όχι ψυχίατρος:

(1) Προσπαθεί να συμβουλευτεί ένα ψυχίατρο

(2) Κανονίζει τη διακομιδή – παραπομπή σε έναν ειδικό ψυχίατρο, το συντομότερο.

f. Σε περίπτωση παραπομπής για εκούσια νοσηλεία σε δημόσια δομή, ακολουθούνται οι οδηγίες και οι διαδικασίες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Όταν αυτό γίνεται σε χώρα του εξωτερικού, ακολουθείται οι νόμοι της συγκεκριμένης χώρας.

8. ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΓΙΑ ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κάθε στέλεχος που πιστεύει ότι η διοικητική εντολή για εξέταση είναι αντίποινο σε προστατευμένη επικοινωνία, μπορεί να υποβάλλει καταγγελία στη τηλεφωνική γραμμή του γενικού γραμματέα, ή του υπουργείου ή να υποβάλλει αναφορά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΔΝΣΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ/3β

Σ Κ 20-2

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ 1995

ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΪΟΣ 1980
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ (ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ—ΜΟΝΑΔΟΣ)

ΑΡΘΡΟΝ 5

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Πρώτιστον καθήκον τοῦ Διοικητοῦ εἶναι ἡ πρὸς πόλεμον προπαρασκευὴ τῆς Μονάδος του καὶ ἡ διατήρησις ταύτης εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν ἐτοιμότητος.
2. Εὐθύνεται διὰ τὴν ἐν γένει στρατιωτικὴν ἀγωγὴν, τὴν πειθαρχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς Μονάδος, τὴν εὐταξίαν, ὑγείαν, ὥς καὶ τὸ κανονισμὸν τῆς στολῆς τοῦ ὑπ' αὐτὸν προσωπικοῦ.

5. Κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων του, ἀντιμετωπίζει μετὰ τοῦ προσήκοντος ἐνδιαφέροντος τὰ προβλήματα τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μονάδος καὶ ἐπιλύει ταῦτα μετ' ἀπροσωποληψίας καὶ δικαιοσύνης καὶ ἐντὸς τῶν κειμένων Νόμων καὶ διαταγῶν.

Οὔτε ἡ ἄκρα αὐστηρότης καὶ αἱ ὑπερβολαί, οὔτε καὶ ἡ ἀπαράδεκτος ἐπιείκεια καὶ ἔλλειψις ἀντικειμενικότητος συντελοῦν εἰς τὴν ἐξύψωσιν καὶ διατήρησιν ὑψηλοῦ ἠθικοῦ εἰς τὴν Μονάδα.

6. Ἐκτελεῖ ἢ ἐντέλλεται τὴν ἐκτέλεσιν, παντὸς ὀριζομένου ὑπὸ τῶν Νόμων, τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν Κανονισμῶν, ἢ διατασσομένου παρὰ τῶν προϊσταμένων Ἀρχῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων εἶναι τεταγμένη ἡ Μονάς του. Ἐπαγρυπνεῖ διὰ τὴν πιστὴν καὶ ἔγκαιρον ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν του ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων του, παρέχει τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν καὶ ἐνθαρρύνει τὴν πρωτοβουλίαν των, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ ἕκαστος τῆς ὑπολήψεως τῶν ὑποδεεστέρων του, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων του.

18. Τέλος ὁ Διοικητὴς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶν ὃ,τι πράττει ἢ παραλείπει νὰ πράξῃ ἡ Μονάς του ἢ τὸ Συγκρότημα, τὸ ὁποῖον διοικεῖ.

ΑΡΘΡΟΝ 6

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ—ΜΟΝΑΔΟΣ

ΥΓΙΕΙΝΗ ΑΝΔΡΩΝ

17. Ὁ διοικητὴς μεριμνᾷ ἰδιαιτέρως διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνδρῶν.

18. Λαμβάνει τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα ὑγιεινῆς κατόπιν προτάσεων τοῦ ἱατροῦ καὶ τῶν σχετικῶν ἐντολῶν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς.

19. Οἱ ἀξιωματικοί, εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας των, εἰδοποιοῦν τὸ 1ον Γραφεῖον ἢ ὑπασπιστήν, ὃ ὁποῖος διὰ ὑπηρεσιακοῦ σημειώματος, εἰδοποιεῖ τὸν ἱατρόν. Ὁ ἱατρὸς ἐπισκέπτεται τὸν ἀσθενοῦντα, γνωματεύει καὶ ἐπιστρέφει τὸ σημείωμα εἰς τὸ 1ον Γραφεῖον ἢ ὑπασπιστήν, ὃ ὁποῖος θέτει ὑπ' ὄψιν τοῦ διοικητοῦ τὴν γνωμάτευσιν τοῦ ἱατροῦ πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐν συνεχείᾳ προβαίνει εἰς τὰς προβλεπομένας ἐνεργείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ (ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ-ΜΟΝΑΔΟΣ)

ΑΡΘΡΟΝ 27

ΙΑΤΡΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

1. Ὁ ἰατρός τοῦ Συγκροτήματος ἢ τῆς Μονάδος εἶναι ὑπεύθυνος σύμβουλος τοῦ διοικητοῦ ἐπὶ παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μονάδος.

Ταύτην ἐκτελεῖ συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας στρατιωτικοὺς Κανονισμοὺς Τεχνικὰ Ἑγχειρίδια (ΤΕ), Ἑγχειρίδια Ἑκστρατείας (ΕΕ) καὶ διαταγὰς τῶν προϊσταμένων Κλιμακίων.

3. Εἰσηγεῖται εἰς τὸν διοικητὴν, περὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἢ διακομιδῆς τῶν ἔχοντων ἀνάγκην ἀσθενῶν εἰς τὸν οἰκεῖον νοσηλευτικὸν σχηματισμόν, ὑπογράφει τὸ κεκανονισμένον ἐντυπον εἰσιτηρίου ἢ διακομιστηρίου καὶ προσκομίζει τοῦτο εἰς τὸν διοικητὴν πρὸς θεώρησιν.

γ. Διὰ τὴν γνωμάτευσιν πρὸς τὴν διοίκησιν περὶ παραπομπῆς δι' εἰδικὴν ἐξέτασιν εἰς τὰ εἰδικὰ τμήματα τοῦ οἰκείου στρατιωτικοῦ νοσοκομείου ἐν ἑλλείψει τούτων εἰς εἰδικούς ἐτέρων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων, ὡς καθορίζεται διὰ τῶν ἐκάστοτε διαταγῶν, ἀσθενοῦς χρήζοντος τῆς ἐξετάσεως ταύτης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συμπληροῦται τὸ ἐκάστοτε καθωρισμένον ἔντυπον.

γ. Αἱ προαναφερθεῖσαι γνωματεύσεις τίθενται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ διοικητοῦ ὁ ὁποῖος εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, ἀναλαμβάνει πλήρως τὰς εὐθύνας, εἴτε δι' ἀναφορᾶς του αἰτεῖται τὴν ἐπ' ἑμβασιν τοῦ οἰκείου Σχηματισμοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ ἐξετάζει τὸ ζήτημα διὰ τοῦ ὑγειονομικοῦ ἀξιωματικοῦ του.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ

- ❑ Νομική φύση (ιατρική πράξη ή διαταγή ;)
- ❑ Οι υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις πρέπει να έχουν σωματική ικανότητα (σωματική και ψυχική υγεία, αρτιμέλεια και σωματική διάπλαση) που να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της αποστολής για την οποία προορίζονται.
- ❑ Κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να υποστεί θεραπεία, αν δεν το επιθυμεί. Δεν έχει όμως το δικαίωμα αρνήσεως διαγνωστικών εξετάσεων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της παθήσεως για την οποία κρίνεται, εφόσον από αυτές δεν υφίσταται κίνδυνος για τη ζωή του.
- ❑ Κριτήριο του θεμιτού συνταγματικά περιορισμού του δικαιώματος αυτοδιάθεσης είναι η διατήρηση της μαχητικής ικανότητας και λειτουργικής αποτελεσματικότητας του στρατεύματος.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΞΗΡΑΣ

- ▣ ΙΑΤΡΟΙ ΜΟΝΑΔΟΣ (άνευ ειδικότητας)
- ▣ ΟΜΑΔΕΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
- ▣ ΕΙΔΙΚΟΙ ΨΥΧΙΑΤΡΟΙ, ΣΕ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ
- ▣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ, ΣΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ
- ▣ ΚΕΝΤΡΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΟΜΑΔΕΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΜΝΑΣ

ΠαΔ. 4-46/2003/ΓΕΣ

Ο σκοπός της ΟΨΜ, όπως αναφέρει η σχετικά πάγια διαταγή του Γενικού Επιτελείου Στρατού υπ' αριθμόν 4-46/2003 είναι:

“ η οργάνωση και λειτουργία του συστήματος επιτήρησης και διατήρησης της Ψυχικής Υγείας του προσωπικού στην ειρήνη και στον πόλεμο μέσω του εντοπισμού των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων του προσωπικού, της δημιουργίας προϋποθέσεων άμβλυνσης των προβλημάτων κοινωνικής και οικογενειακής φύσεως που το απασχολούν, αλλά και μέσω της καλλιέργειας πνεύματος κοινής συνείδησης, δράσης και συνεργασίας μεταξύ στρατευμένων και μόνιμου προσωπικού”.

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΓΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΠαΔ. 7-7/90, 7-1/92, 7-5/2004

- ▣ Κατά την παραπομπή για εξέταση στα εξωτερικά ιατρεία της ψυχιατρικής προβλέπεται ο ασθενής να προσέρχεται με συνοδεία προσωπικού της μονάδος του.
- ▣ Φέρει μαζί του παραπεμπτικό εξέτασης, αντίγραφο φύλλο μητρώου, πληροφοριακό σημείωμα του ιατρού μονάδος, της ΟΨΜ και του διοικητού.
- ▣ Σε κρίσιμες περιπτώσεις προηγείται τηλεφωνική επικοινωνία της μονάδος με την κλινική για διευκρινήσεις και οδηγίες χειρισμού, ενώ τον ασθενή συνοδεύει και ο ιατρός μονάδος.
- ▣ Μετά την εξέταση δίδεται γραπτώς η ιατρική αξιολόγηση, οι θεραπευτικές οδηγίες και τυχόν διοικητικές συστάσεις, ενώ σε έκτακτες περιπτώσεις υπάρχει τηλεφωνική επικοινωνία προς τη διοίκηση της μονάδος.
- ▣ Πάντα υπάρχει προφορική ενημέρωση του ασθενούς για το πόρισμα της ιατρικής εξέτασης, τις θεραπευτικές και διοικητικές συστάσεις.

- ▣ Τη απόφαση για εισαγωγή ασθενούς σε κλινική την παίρνει πάντα ειδικός ψυχίατρος, βασιζόμενος στην κλινική εξέταση, τις πληροφορίες από τη μονάδα, αλλά και την επιθυμία του εξεταζόμενου.
- ▣ Η νοσηλεία μπορεί να έχει το χαρακτήρα του προγραμματισμού, ή του έκτακτου.
- ▣ Σε περιπτώσεις έκτακτης νοσηλείας, ενημερώνεται άμεσα η διοίκηση της μονάδος (τηλεφωνικά αρχικά και γραπτώς την επομένη ημέρα) και τα οικεία πρόσωπα (γονείς, σύζυγοι). Γίνεται προσπάθεια αρχικά για γραφτή συναίνεση του ασθενούς. Αν αυτό δεν είναι εφικτό κινείται διαδικασία εισαγγελικής εντολής από τους οικείους του ασθενούς, με δύο ιατρικές γνωματεύσεις ψυχιάτρων της κλινικής.

- ▣ Κατά τη νοσηλεία εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες και ενδεδειγμένες διαγνωστικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις, καθώς και οι προβλεπόμενες νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν σε περιπτώσεις ακούσιας νοσηλείας.
- ▣ Γίνεται λεπτομερής διαγνωστική αξιολόγηση από τον Θεράπων ιατρό, η οποία και επιβεβαιώνεται από τον διευθυντή της κλινικής.
- ▣ Κατά την νοσηλεία τηρείται λεπτομερής ιατρικός φάκελος, με όλα τα ιατρικά αλλά και διοικητικά δεδομένα (πληροφοριακά διοικητού, ΑΦΜ), καθώς και την τελική διάγνωση και τις ιατρικές και διοικητικές συστάσεις, που αφορούν το περιστατικό
- ▣ Με τη λήψη εξιτηρίου προβλέπεται η λήψη αναρρωτικής αδείας, η κρίση της σωματικής ικανότητας (από αρμόδιες επιτροπές) , ενώ τόσο ο ασθενής όσο και η μονάδα λαμβάνουν ενημερωτικό σημείωμα όπου φαίνεται η διάγνωση, οι θεραπευτικές παρεμβάσεις, οι θεραπευτικές και διοικητικές συστάσεις.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ 424 ΓΣΝΕ.

Η ψυχιατρική κλινική του 424ΓΣΝΕ, λειτουργεί ως ανοιχτό τμήμα νοσηλείας στα πλαίσια γενικού νοσοκομείου.

Νοσηλείες: 350-450 ανά έτος.

Οξέα περιστατικά: 25-30%.

Εισαγγελικές Παραγγελίες: 20-25 ανά έτος, 25-30% των οξέων περιστατικών.

Μέσος όρος νοσηλείας: 6,5 ημέρες.

Νοσηλευόμενοι: Μόνιμα στελέχη, Στρατεύσιμοι, Πολιτικό προσωπικό, Δικαιούχοι, Ιδιώτες.

Διαδικασία: εφαρμόζεται η προβλεπόμενη Εθνική νομοθεσία και οι πάγιες διαταγές.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ.

- ❑ Τα θέματα ψυχικής υγείας, αν και θεωρούνται προτεραιότητα, συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται με “ταμπού”.
- ❑ Το υπάρχων διοικητικό πλαίσιο, σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στην σύγχρονη θεώρηση της ψυχικής υγείας και πολύ περισσότερο στην διαχείριση εκτάκτων καταστάσεων. Οι προβλεπόμενες διαδικασίες στη πλειονότητα είναι γενικές και χρονοβόρες.
- ❑ Η ψυχιατρική εκτίμηση δε προβλέπεται στην ετήσια υγειονομική εξέταση, παρά μόνο σε ειδικευμένο προσωπικό (ιπτάμενοι, ειδικές δυνάμεις), ή σε ειδικές συνθήκες (αποστολές εξωτερικού).
- ❑ Δεν υπάρχει η αναγκαία ενημέρωση και εκπαίδευση στελεχών και διοικητών.
- ❑ Υπάρχει έντονος στιγματισμός της ψυχικής νόσου, αλλά και αμηχανία στην διαχείριση των περιστατικών από τη διοίκηση (συμβουλευτικές παρεμβάσεις, παραπομπή για εξέταση ή νοσηλεία, διαχείριση μέσα στη μονάδα).
- ❑ Υπάρχει μεγάλη επιφυλακτικότητα στην αναζήτηση ψυχιατρικής υποστήριξης.

- Αν και ο διοικητής της μονάδος έχει την ευθύνη και την υποχρέωση της διαφύλαξης της υγείας του προσωπικού του, σε θέματα ψυχικής υγείας υπάρχει εμφανής και πολλές φορές επιβαρυντική αμηχανία, στην έκδοση διαταγής προς εξέταση και κυρίως όταν πρόκειται για μόνιμο προσωπικό (παραπομπή χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερομένου).
- Υπάρχει ασάφεια για το αν δικαιούται ο διοικητής της μονάδος, στα πλαίσια διαφύλαξης της υγείας, της ασφάλειας του ατόμου αλλά του λοιπού προσωπικού, καθώς και της επιχειρησιακής ικανότητας της μονάδος, να προκαλέσει την εισαγγελική παρέμβαση.
- Δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες διαχείρισης των περιστατικών μέσα στις μονάδες νοσηλείας (όπου εφαρμόζεται το ειδικό Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο και γενικές διαταγές νοσηλείας).
- Δεν υπάρχει σαφή διατύπωση των δικαιώματα του ασθενούς και των διαδικασιών, που να προστατεύουν αυτά.
- Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης και ελέγχου, που να επιβλέπουν τις διαδικασίες αλλά και να διευθετούν άμεσα ανάγκες ή προβλήματα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.

- **Δημιουργία και Θεσμοθέτηση ενός νομικού/διοικητικού πλαισίου**, εναρμονισμένου με τις Διεθνείς συμβάσεις και την εθνική νομοθεσία, κατά τα πρότυπα άλλων στρατών, που θα έχει σαν αντικείμενο την κάλυψη των θεμάτων της Ψυχικής Υγείας και ειδικότερα της Ψυχιατρικής Εξέτασης και Ψυχιατρικής Νοσηλείας, τόσο σε Εκούσια όσο και σε Ακούσια βάση, για το σύνολο του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων.
- **Εκπαίδευση και συνεχή Ενημέρωση** του συνόλου του προσωπικού και ιδιαίτερα των Διοικητών και Επιτελών, σε θέματα Ψυχικής Υγείας και του Ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και Διαταγών.
- **Δημιουργία Θεσμοθετημένης Αρχής**, με έργο την επιτήρηση και τον έλεγχο των προβλεπομένων διαδικασιών και την εφαρμογή των διαταγών, που επιπλέον θα λειτουργεί συμβουλευτικά προς το προσωπικό, την διοίκηση και τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας.

Ψυχιατρικό
Τμήμα
Εξωνοσοκομειακής
Περίθαλψης

Τηλεφωνικός αριθμός γραμματείας:
2310 894300

Ώρες επικοινωνίας κοινού:
08.00΄-13.00΄ κατά τις εργάσιμες ημέρες.

Το Κέντρο λειτουργεί στη Θεσσαλονίκη στις εγκαταστάσεις
του παλιού 424 ΓΣΝΕ, οδός Γρ. Λαμπράκη 3.

Email: mcmhc.gr@gmail.com
Υπερσύνδεσμος στο army.gr. “ΨΤΕΠ”

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΕΞΩΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ
ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ
424 ΓΣΝΕ

20^η ΗΜΕΡΙΔΑ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΞΗΡΑΣ

